

LA TOPONÍMIA DE L'ESPAI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

Manuel Espinosa Galán i Gabriel Alomar Garau

1. INTRODUCCIÓ

L'amillarament és un registre cadastral amb una finalitat tributària. Neix amb el Reial Decret de 23 maig de 1845 (*Contribución sobre el producto líquido de los bienes inmuebles, y del cultivo y ganadería*) a instància de qui aleshores era ministre d'Hisenda, Alejandro Mon. La finalitat d'aquests registres no era altra que posar ordre en la recaptació tributària de l'Estat, si bé els resultats sembla que no van ser els esperats, a jutjar per la tardança i altres entrebancs que posaven els Ajuntaments, pressionats pels que eren els principals contribuents. Anualment, l'Estat fixava unes quotes amb què cada província havia de contribuir, i que a la vegada es repartien entre els diferents pobles o municipis. Per executar això es nomenava una Junta Pericial formada per tants membres com regidors hi havia, els quals eren elegits entre els majors contribuents. Una de les funcions de la Junta Pericial consistia en l'elaboració d'una *Cartilla d'Avaluació*, que assignava a les propietats, en funció de la seva superfície, del tipus de cultiu i de la qualitat de les terres, un 'Producte Total', del que es deduïen unes despeses, tot resultant-ne un 'producte líquid' –és a dir això que avui dia s'anomena 'base imposable'–. Aquest producte líquid era objecte de la tributació que li corresponia a cada contribuent o propietari.

La manera com l'Ajuntament d'Alcúdia va aplicar l'esmentat decret apareix recollida en els documents *Sesiones de Ayuntamiento*, *Ceciones* [sic] *de Ayuntamiento* i *Resoluciones de Ayuntamiento* (AMA-23 i AMA-24)¹. Així, la primera Junta Pericial es nomena el 19 de febrer de l'any 1854, nou anys més tard de la promulgació del decret. Els seus membres eren components de les famílies hisendades del poble, com Antonio Calvó, D. Esteban Rotger i Tortella o D. Sebastià Serra Mudoy. L'any següent, i com que no s'havien iniciat els treballs estadístics de la riquesa del municipi, el Governador Civil redacta una circular que finalitza així:

“... *Por lo mismo, advierto por última vez a los Ayuntamientos morosos, que si el día 25 del corriente mes no obran en la administración los trabajos de que se trata; les exigiré la multa de*

---

1 AMA: Arxiu Municipal d'Alcúdia.

300 rs en que desde ahora les conmino. Palma 2 de Agosto de 1855. José Miguel Trias" (Butlletí 3541 del 6 d'agost de 1855).

També des del Govern Civil es varen enviar altres comunicacions similars, fins que el mes de setembre de l'any 1858 l'Ajuntament d'Alcúdia acorda encarregar a l'empresa dirigida per D. Casimiro Urech Cifre² la realització dels treballs estadístics de la riquesa, amb certes especificacions segons les quals de tota la documentació resultant es realitzarien dues còpies, amb un preu pactat de sis reals de velló per cada quarterada, amb l'excepció de les terres comunals, que es farien de manera gratuïta, i amb un termini de pagament dividit en tres parts. La direcció tècnica dels treballs es va encarregar a l'agrimensor D. Pedro Moreno Ramírez.

És així com es comença a treballar en l'amillament d'Alcúdia, malgrat certes dificultats inicials. Per exemple, els treballs no triguen a aturar-se perquè Casimiro Urech té pendent el cobrament del primer termini pactat. Tampoc els contribuents no es posaven d'acord en la manera com s'havia de repartir el cost dels treballs i agreujava la situació el fet que el 57% dels propietaris (1.288 finques) fossin veïns del municipi veí de Pollença. Això va dur a l'Ajuntament a traslladar el conflicte a l'Administració d'Hisenda perquè resolgués aquests casos. La discussió principal era si el cost s'havia de calcular bé en funció de l'extensió de les finques, bé prenent com a base el capital de la riquesa de cada contribuent. A tall d'anèdota, l'Administració d'Hisenda va observar que varen 'néixer' una sèrie de falsos agrimensores que actuaven com a grups oportunistes davant d'unes expectatives de negoci, cosa que es va advertir als Ajuntaments. A més de la mesura de les terres, la necessària elaboració de la *Cartilla d'Avaluació* obligava a assignar un valor a la producció en funció dels diferents fruits, espècies i qualitats, cosa que també era motiu de controvèrsia entre els contribuents.

Tot plegat, l'agost de 1861 els treballs no havien conclòs perquè Casimiro Urech encara té pendent de cobrar les quantitats estipulades. El mes de juliol de 1862 l'Ajuntament i la Junta Pericial aproven per fi les despeses reclamades per aquell, i s'ordena repartir el cost dels treballs entre els contribuents en funció de la seva riquesa, com així ho havia disposat el mateix Governador Provincial. L'autoritat provincial aprova la *Cartilla d'Avaluació* i la resta de documentació a entregar, amb algunes consideracions:

"... que si bien en algunas demostraciones aparecen aproximados los líquidos imponibles correspondientes a una cuarterada de tierra, en otras aparecen bastante disminuidos especialmente en las tierras de secano destinadas a cereales llevadas al incierto quedan dos cosechas en cuatro años lo cual es mas reparable atendido el número crecido de cuarteradas, cuya enmienda ofrecerá un aumento imposible de alguna consideración..."

El llibre-registre finalment confeccionat (AMA-708) duu al seu lloc la data de 1862, per bé que la data de la *Cartilla d'Avaluació* és la de 10 de gener del 1863, i que el Governador Civil l'aprova en data de 25 de maig de 1864.

---

² El mateix Casimiro Urech es va encarregar de realitzar molts d'aquests treballs a la província de Balears, i fruit d'això va deixar escrit el llibre *Estudios sobre la riqueza territorial de las Islas Baleares* (1869).

2. EL PLÀNOL GEOMÈTRIC DE L'AMILLARAMENT D'ALCÚDIA DE 1862

Tot i que el Decret Mon no obligava els municipis a elaborar un plànol parcel·lari, en el cas de les Balears se'n confeccionaren, i s'encapçalen precisament amb el títol genèric de 'Plànol Geomètric'. El d'Alcúdia es custodia a l'Arxiu Municipal i es troba en molt mal estat de conservació, la qual cosa dificulta la lectura de la retolació numèrica que s'assigna a cadascuna de les parcel·les representades. Les mides del plànol són 136 × 160 cm, té escala gràfica dividida en fraccions de 100 metres —una primera fracció de 0 a 1000, i seguidament fraccions de 100—, escala numèrica 1:10.000, i està signat per Juan Rusiñol.

El territori d'Alcúdia es divideix en aquest plànol en 24 seccions, identificades amb les lletres de la A a la Y. La secció A que és la que correspon a l'extrem nord-oriental de la zona comunal de la muntanya de la Victòria, mentre que la secció Y correspon a la part sud-occidental del municipi, de manera que la resta de lletres es reparteix entre ambdues seccions. Les seccions també s'identifiquen amb un topònim major, dels quals se'n poden llegir els següents catorze, transcrits literalment: *El Bosch, Albufereta, Can Bragat, Son Fe, Son Siurana, Viniatria, Can Bauma, El Bras, Monte de S. Martín, Estañ Gros, Estañ de Sta. Ana, Lazareto, Alcanada* i *Monte de la Victoria*. Les seccions J i K són les que tenen més extensió, però són pobres en nombre de finques.

3. ASSAIG DE CLASSIFICACIÓ DELS TOPONÍMICS DE L'AMILLARAMENT DE 1862

Enllestit l'any 1862 el registre de les propietats immobles del sòl rústic del municipi d'Alcúdia —allò que, tècnicament, constitueix el seu amillarament o padró municipal de béns immobles—, el seu examen permet consignar un nombrós i prolífic conjunt de topònims —el de cada una de les parcel·les inventariades—, que aquesta comunicació pretén ordenar, classificar i descriure. La classificació en toponímia és una tasca subjecta a la manca d'una sistemàtica universal, limitada, en tot cas, a les classificacions a l'ús que distingeixen entre fitotopònims, zootopònims, hagiopònims, orònims, hidrotopònims i altres moltes formes de classificar els noms de lloc. Per al cas de l'amillarament d'Alcúdia, s'ha optat per una agrupació dels toponímics basada en uns criteris particulars que tenen un propòsit descriptiu amb el qual s'intenta conèixer la realitat territorial, paisatgística i econòmica del municipi alcudienc.

L'amillarament estudiat consigna un total de **416** topònims, que s'han agrupat en 8 categories seguint un criteri descriptiu o particular (el número indica el total de toponímics):

- 1: Topònims referits a possessions 'preexistents': 15
- 1bis: Topònims referits a finques de grans dimensions (> 20 quarterades): 35
- 2: Topònims referits a la 'canaleta de Ternelles': 2
- 3: Topònims referits a vies de comunicació: 6
- 4: Topònims descriptius de caràcter 'geogràfic' (relleu, hidrografia...): 26

- 5: Topònims amb les partícules *Can/Ca na/Cal/Cals...* (no citats al grup 1): 148
 6: Topònims amb la partícula *Son*: 11
 7: Topònims de caràcter agroramader: 83
 8: Altres topònims: 90

La principal problemàtica a què s'ha hagut de fer front a l'hora d'escometre el recompte i la classificació és la que es deriva de la circumstància que un mateix nom de lloc apareix registrat de formes diferents. Això ocorre, per exemple, en el cas d'*els Òscols*, que apareix anomenat de quatre maneres diferents: *els Oscals*, *el Osculs*, *els Osculs* i *los Oscols*-. En el cas de Ternelles, el lloc surt també grafiat com *Tarnella* i *Tarnellas*, mentre que *Can Maleño* surt com *Can Maliño*, *Can Meleño* o *Cana Maleñó*, tot dificultant la decisió sobre la correcció del nom. A efectes d'aquesta comunicació, el recompte dels toponímics s'ha fet considerant una sola vegada cada nom de lloc, sense que comptin les distintes formes ni grafies que adopta. Per això, els noms de lloc amb grafies semblants s'han agrupat en un únic toponímic, però s'assumeix que en algun cas aïllat poden referir-se en realitat a toponímics diferents. Per altra part, de cada grup de topònims se cita el nombre de vegades que el nom de lloc apareix en el document consultat, a més de la superfície total (en quarterades) de la parcel·la o les parcel·les a les quals es refereix.

El conjunt de noms del primer grup correspon a les finques agrícoles el topònim de les quals és el mateix que tenia la possessió a la qual pertangueren d'acord amb les dades que proporcionen els Estims de l'any 1685 (VALERO, 2008), o bé perquè apareix en alguna altra font anterior a l'amillament. Dins d'aquest grup es consignen 15 topònims, essent el més repetit, amb diferència, el de Son Fe (amb 210 repeticions), seguit del de Son Rotger (163 repeticions) i el de Can Seguer (141 repeticions). Contràriament, el lloc de Biniatria només és citat una sola vegada, però, en canvi, és precisament el que correspon a la parcel·la de superfície més gran: 392 quarterades.

La segona categoria agrupa dos únics toponímics que tenen com a referent el lloc de Ternelles i, en concret, la presumible existència d'una conducció d'aigua que la creença popular diu que unia la font de Ternelles, dins el municipi de Pollença, amb la ciutat romana de *Pollentia*. Així, el nom *Ternelles* apareix en tres casos: *canal de Ternelles*, *la canal de Tarnella* i *Tarnellas*. Com a tals, aquests toponímics tenen entitat pròpia, i així ho degué entendre el geòmetra de l'amillament d'Alcúdia. Tot al respecte, l'historiador Pedro Ventayol Suau (1982:37) conta que:

“... Hallada la copiosa fuente de Ternelles, hicieron obras para recoger sus aguas y canalizándola, unas veces al descubierto y otras debajo de tierra, a modo de sifones de brazos desiguales, la condujeron a la ciudad de Pollentia. Prueban su existencia multitud de restos en los sitios por donde pasaba y un trozo muy bien conservado junto al bastión de la Iglesia Parroquial. Y cruzando el Camp d'en Fransa hacia el sur, se han encontrado canales subterráneas cubiertas con planchas de plomo...”

Grup 1: Topònims referits a possessions 'preexistents': 15

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	TOPÒNIM (ESTIMS DE 1685)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Aucanada, Alcanada	Alcanada	12	292,61
Biniatria	Biniatria	1	392,26
Can Guaita	Son Guaita	2	15,76
Can Saguer, Can Seguer	Son Seguer	141	158,69
Can Xanet	Can Xanet	1	126,54
El Rafalet	El Rafalet	3	2,64
Els Oscals, El Osculs, Els Osculs, Los Oscols	Els Oscos	14	100,78
Gata Moix, Gatamoix	Gatamoix	18	86,01
Son Fé	Son Fee	210	240,67
Son Rotger	Son Rotger	163	142,30
Son Siurana	Son Siurana	1	238,78
Los Oriolets	Ariolet	1	137,97
Son Simó, Torre de Vernisa	La Torre	20	256,84
Vertayent, Vertheyent	Verteient	2	25,44
	Son Bler		
Can Gosp, Can Gost ⁽¹⁾		27	50,19

⁽¹⁾ *Son Gosp*: Antic rafal documentat el 1712 (Gran Enciclopèdia de Mallorca. Damià Ferrà Pons i Pons)

Grup 1bis: Topònims referits a finques de grans dimensions (> 20 quarterades): 35

TOPÒNIM AMILLARAMENT 1862	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Arbosar	1	45,42
El Bosch, El Boch	135	80,52
Can Baseras	1	48,09
Can Bauma	1	312,70
Son Barba	1	51,21

XXIII JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

TOPÒNIM AMILLARAMENT 1862	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Los Brasals, Als Brasals Els Brasals, Brasals	32	31,27
La Bufereeta	2	149,69
El Columbar	1	129,53
Can Fé	1	22,32
Can Fabeta, Can Faveta	6	105,83
Fonoyeta, Fonalleta, Fonolleta	27	36,90
El Garuet	1	95,00
Can Guixa	3	21,74
Can Gat	68	27,95
El Lazareto, Lazareto	5	57,01
Cana Lloreta	1	52,45
Can Muranta, Can Moranta	44	31,65
Manresa	2	57,31
Pla del Pinar	1	330,18
Las Podas	28	20,95
Puig den Bruyet	1	33,24
Can Soler, Can Solé	138	109,82
Can Socias	1	85,22
Can Bregat	13	39,31
Cana Siona	1	65,60
Can Canonja	1	28,22
Tacaritx	7	53,45
Can Ferrer	17	32,04
Cas Ferrer	8	35,38
Can Paroya, Can Peroya	18	26,04
Can Ponset, Can Ponzet	2	25,02
Cal Rafalinos, Cals Refalinos	5	40,21
Cana Ferreret	1	30,49
El Coconá, El Cocona	4	23,01
El Gerrás, El Gerras	10	70,86

Grup 2: Topònims referits a la 'canaleta de Ternelles': 2

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Canal de Ternelles, La Canal de Ternela	6	4,45
Tarnellas	1	0,52

Grup 3: Topònims referits a vies de comunicació: 6

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Cami de Ciutat, Camí de Ciutat, Cami de Palma, Cami Palma	7	5,59
Camí de Ciutat de Dalt	1	1,20
Cami de Pollensa	2	2,85
Cami del Moll	1	2,36
El Cami Roig	2	1,86
Els Cuatro Carrerons	7	7,26

**Grup 4: Topònims descriptius de caràcter 'geogràfic'
(releu, hidrografia) (no citats als grups 1 o 1bis): 26**

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
El Clot	9	12,25
El Puig	8	9,37
El Puig de Vall, El Puig den Vall, Puig de Vall	11	23,87
Puig de San Marti	1	1,47
Els Pujols, Els Pujols	23	16,17
La Basa, Sa Basa	9	20,34
La Basa Blanca	1	9,99
La Basa Rotja	1	2,21
Las Basas Rotjas	3	4,59
La Coma, Las Comas	6	17,97

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
La Cova	1	2,14
La Marina, Las Marina, La Mariana (?)	14	21,51
La Pedra Llisa, La Piedra Llisa	5	8,45
La Punta	24	40,14
Pla den Beltran	11	10,98
Sa Vall	1	3,40
Als Clot	1	1,05
Las Costas	3	32,07
Costas de na Lluçia, Las Cortes de na Lluçia (?)	34	21,27
Pou den Moreno	1	2,45
Pou den Xopa, El Pon den Chopa (?)	2	1,28
Peu (?) den Ros	1	0,31
Pou den Broix, El Pou den Broix(2)	20	17,72
Clot de las Figueras	1	0,35
El Pouet	2	0,89
Las Dos Simas	1	1,80

⁽²⁾ Aquestes finques estan situades en la zona en la qual hi va haver la Parròquia de Guinyent, i sembla que fan referència a un pou comunal o veïnal de nom. VENTAYOL SUAU (1982:251) diu: "... Este pozo es de los más antiguos, data del tiempo de los moros y lleva el nombre de una Alquería que a fines del siglo XIII se llamaba Rafal Ambró situado cerca del predio las Tiras; está en el camino vecinal. En el año 1399 ya se menciona este pozo...".

Grup 5: Topònims amb les partícules *Can/Ca na/Cal/Cals* (no citats als grups 1 o 1bis): 148

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Can Vingo	29	17,95
Can Marquet, Can Marguet	16	10,61
Can Andreuet	1	0,77
Can Arbra, Can Arboa (?)	2	1,86
Can Arnau	1	5,0
Can Bart	4	2,28

LA TOPONÍMIA DE L'ESPAI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Can Bargos, Can Bargues	2	3,54
Can Aulunia	1	2,10
Can Baldana	1	2,21
Can Benet	1	10,18
Can Bosch	1	0,77
Can Berenguera	1	2,24
Can Bregots	1	0,94
Can Burgués, Can Burger, Can Burguet	12	16,31
Can Caldes, Can Caldés	8	5,18
Can Butseta	1	0,99
Can Capo	3	6,87
Can Caragolí	3	4,31
Can Castell	1	10,71
Can Compañy	5	4,11
Can Costa	1	1,17
Can Cremat	3	4,08
Can Curt	2	2,02
Can Errat	1	2,26
Can del Reig	1	11,00
Can Ferreret	1	1,68
Can Jacinta	1	12,90
Can Gabellí, Can Gaballí, Can Geballí	6	5,04
Can Fitora	1	0,84
Can Font	1	1,71
Can Franés	1	0,61
Can Ginestrá	1	1,34
Can Granosa	1	0,63
Can Guineya	1	9,11
Can Guiras	1	1,34
Can Gaudas	1	0,26
Can Gerrer	1	1,38
Can Ginestas	1	0,37

XXIII JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Can Gañadó	1	1,55
Can Gasp	1	0,40
Can Galdana	1	0,24
Can Gallina	1	1,35
Can Fuada	1	3,41
Can Fuyana	1	9,20
Can Juan Reus	1	0,56
Can Joanot	1	1,32
Can Jusepet	1	2,52
Can Liboa	1	0,68
Can Mabech	1	0,54
Can Majó, Can Major	4	2,83
Can Maleño, Can Maliño, Can Meleño	5	5,38
Can Manegas	1	1,30
Can Marratxina	1	0,91
Can Mascaró	2	2,84
Can Matay	1	0,70
Can Meli Melis	1	1,16
Can Mercader	1	0,76
Can Monjo	1	1,57
Can Partera, Can Pastera (?)	3	4,80
Can Pastor	8	3,90
Can Pi	1	1,94
Can Piquera	1	0,50
Can Planas	3	3,30
Can Patot	4	2,62
Can Planells	2	2,80
Can Pau Maura	1	1,34
Can Potas, Can Pota	8	4,57
Can Pelegrina	1	0,77
Can Prim	7	12,14
Can Roca	1	2,22

LA TOPONÍMIA DE L'ESPAI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Can Samareta	1	1,53
Can Son	1	7,71
Can Sureda	1	0,75
Can Tocho de Barro	1	1,50
Can Tormentat	1	9,51
Can Torres	1	0,77
Can Tururut, Can Tururut	3	6,99
Can Valle (Can Mavé?)	1	0,64
Can Varrot	1	2,43
Can Villon	2	1,07
Can Xarpat	3	10,25
Can Fangó	1	1,51
Can Ferreyat, Can Forreyat	4	1,88
Ca las Animas	3	3,11
Ca la Mala Cara	2	2,23
Ca las Molineras	1	3,16
Ca na Mandoza	1	0,48
Ca na Piguera	1	0,65
Cal Angel	1	1,87
Cal Barrina	1	5,55
Cal Germa Antoni	1	3,80
Cal Mercader	1	2,56
Cal Metje	1	12,45
Cals Verros, Cal Verros	3	4,47
Cal Sant	3	1,25
Cana Granosa, Cana Granora (?)	8	15,34
Cana Axartell	1	3,87
Cana Biela	1	6,20
Cana Bruna	3	1,23
Cana Camps	1	1,38
Cana Cartxofal, Cana Catxofal	3	1,43
Cana Capona	1	1,61

XXIII JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Cana Compañy	1	0,55
Cana Conseda	1	1,59
Cana Contenta	1	1,90
Cana Cotana	1	1,97
Cana Cruceda	1	1,10
Cana Cuaday	1	1,16
Cana Curta	1	1,25
Cana Faba	1	0,90
Cana Farina	1	0,39
Cana Farrera	1	7,44
Ca na Felipa, Ca na Felipa	3	6,57
Cana Fideu	1	0,25
Cals Frares	1	0,38
Cana Figuera	1	6,86
Cana Garreta	1	0,68
Cana Guillona, Cana Gullona, Cana Guillota (?)	4	7,75
Cana Juaneda	1	3,32
Cana Lluca	1	2,71
Cana Malena	1	3,93
Cana Maleño	2	2,93
Cana Manascala, Cana Menescala	1	7,35
Cana Marguda	1	1,46
Cana Marquet	1	2,20
Cana Martina	1	0,79
Cana Pelegrina, Cana Melegrina	6	3,42
Cana Mercader	1	0,70
Cana Monja	1	1,03
Cana Moranta, Cana Muranta	3	1,28
Cana Parda	1	0,76
Cana Piquera	1	1,35
Cana Ponte	1	0,29
Cana Pujola, Cana Pujolas, Ca na Pujola	3	6,54

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Cana Salvadora, Cana Salvadora	4	5,45
Cana Saloma	1	2,14
Cana Siurana	1	0,18
Cana Tota Sola	1	1,61
Cana Valencia	1	1,62
Cana Vergara	1	0,51
Cana Veyonas	1	1,25
Cana Vinga	2	3,44
Cana Xich	1	1,36
Cana Xoya	1	0,44
Cas Capellans	1	0,61
Cals Terrós	1	0,33
Cals Verí	1	1,00
Casa Las Rotgeras	1	2,07

Grup 6: Topònims amb la partícula *Son*: 11

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Son Beco, Son Veco	20	12,01
Son Janer	11	4,88
Son Alegre	1	0,99
Son Amorós	1	1,90
Son Blas	1	0,28
Son Brasales	1	1,49
Son Feco	1	0,36
Son Ferrer	2	1,86
Son Fonoy	1	1,26
Son Notger	1	0,99
Son Olivers	1	2,96

Grup 7: Topònims de caràcter agroramader: 83

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
So Hort, So'Hort, S'Hort	23	40,94
So Hort den Turut	1	3,16
So Hortet	3	2,10
S'Hort Gran, Hort Gran	2	4,84
S'Hort Petit	1	0,96
S'Hort den Jaume Antoni	1	2,43
Hort Salat	1	2,92
Camp de San Pera, Camp de Son Pera	5	6,24
Camp den Xicarli	2	0,80
Camp de las Rotas	6	12,20
Camp de Soca	1	0,98
Camp den Franch	3	3,83
Camp den Xiquech	1	2,04
Camp Roig, El Camp Roig	10	6,77
Campet de les Animas	1	0,15
Camp de Mar	2	30,01
El Camp Gran	2	43,24
Las Povas, Las Poves	2	2,63
El Cuartó	6	1,67
El Cortó	2	0,47
Las Set Cuarteradas	2	13,25
La Rota, Sa Rota	12	34,60
Las Rotas	8	50,57
El Tancó	3	1,73
La Tanca	3	12,03
La Tanqueta	9	19,81
Tanca del Pou	1	3,09
Tanca del Moré	1	3,52
El Higueral	1	0,84

LA TOPONÍMIA DE L'ESPÀI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
El Hort dels Moros, Hort dels Moros, Hort del Moro	5	6,81
El Hort Salat	1	1,85
El Hortal	3	1,90
El Hortet	6	6,04
Hort de Can Carregat	1	0,25
Hort de Cas Serras	1	8,11
Hort de la Polvora, Hort de la Polbora	2	3,33
Hort de la Porta	1	1,28
Hort de las Podas	1	4,14
Hort del Camí del Grau	1	1,53
Hort del Camí del Moll	1	5,59
Hort dels Turons	1	3,82
Hort den Baro	1	1,67
Hort den Basó	1	1,47
Hort den Illot	1	1,28
Hort den Mascaró	1	1,30
Hort den Palot	1	1,97
Hort den Pont	1	1,82
Hort den Puig	1	2,49
Hort den Xalindro	1	1,03
Hort des Pols	1	1,83
La Rota de Baix	1	3,62
La Rota del Angel	1	1,08
Els Horts, Los Horts	2	5,91
Las Hortas	4	3,47
La Tanca Llarga	1	1,0
El Prat	19	12,44
Als Olivers, Los Olivers, Els Olivers	36	114,02
La Olivera	3	4,79
El Fasé	5	4,40
El Figueral, Figueral	7	10,85

XXIII JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Higueral den Bennasar	1	5,86
Higueral Jove	1	0,81
El Garroberá, El Garrobará, El Garroberar	8	10,10
La Era	8	3,34
La Hera	1	0,47
La Era de Dalt	1	0,68
Las Heras Comunas	2	0,29
Las Eras	1	0,81
La Viña, Sa Viña	7	8,53
La Viñeta, La Viñota	4	3,40
La Viña de Prop	2	0,79
La Viña Veya, Viña Veya	5	5,68
Los Cíteres, Los Síteres	75	88,84
El Molí	9	10,99
El Molinot, El Molinet	2	4,27
Corral de Xalindro, Corral den Xalindro	2	2,09
Los Cuadrons	1	0,50
Prat den Fideu, Prat de Can Fideo	2	0,64
El Auballé, El Aubelló	11	9,92
Aubellons, Els Auballons, Los Auballons	6	8,47
Rota den Fuyana	1	5,12
Rota de Can Fé	1	3,32
La Vela	2	2,94

Grup 8: Altres topònims: (no citats als grups 1 o 1bis): 90

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Fonolleta, Beltran y Guillemet	1	5,51
Las Condesas, Las Contesas	16	11,52
Chara, Xara, El Chara	17	12,26
Santana	12	19,19

LA TOPONÍMIA DE L'ESPAI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Entre Mar y Estañy	10	11,17
Santana de Baix	1	7,06
Santana de Dalt	1	3,26
El Moll	8	9,49
Moré Bermey, Moré Vermey, El Moré Vermey	6	8,04
La Barcasa	6	14,99
Las Velas	2	1,53
El Llatsara	1	4,36
La Copeta	3	3,30
La Creu Veya	4	5,04
La Mayola	1	3,19
La Mota	4	3,10
La Mola	1	3,64
La Barraca	1	1,75
La Pilota	1	1,05
La Portella	2	1,56
La Quintana	1	2,0
La Solada	4	7,28
La Taulera	3	2,72
La Torre	1	2,30
La Torreta	2	13,47
Las Agleasas	2	3,58
Giñent, El Giñent, El Guiñent	4	1,86
El Mal Pas, El Malpas	3	8,55
El Pont	5	1,52
El Samanté	1	1,25
El Vidriell, Vidriell, Vidiell	4	8,81
Saball	5	16,07
Fora Porta	1	0,26
La Arena	1	0,50
Merris	1	0,69
Mollet Vey	1	0,75

XXIII JORNADA D'ANTROPONÍMIA I TOPONÍMIA

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
Na Graus	1	1,27
Part de Can Socias	1	7,49
Pedrega den Bosch	1	0,27
Pi den Negret	4	3,83
Pon de Pedra (?)	1	0,47
Pont de Can Ginés	1	0,58
Pont den Broix, El Pon den Broix (?)	6	2,75
Sa Creu Veya	1	0,50
San Martí	1	1,47
Santa Maria, Sta. Maria	4	2,71
Sa Veleta	1	0,60
Silleta	1	1,91
Tarayina, Teranyina	2	5,80
Molivei	1	1,11
Moli de Mar	1	1,20
Als Tres Molins	1	4,67
Carbellaco	1	1,38
Cortas, Las Cortas	7	12,04
Las Forcas	1	1,26
Las Corteras	1	0,32
El Alou	1	0,64
El Bosquet	1	0,13
El Clanet	1	0,38
El Fosá	1	1,11
El Gramoa	1	0,63
El Mayolet	1	0,58
El Moli Cremat	1	3,04
El Pinaret	1	2,01
El Rafal	1	0,50
El Sitjar	1	1,30
El Tarayol	1	0,98
Els Tancons	1	0,45

LA TOPONÍMIA DE L'ESPAI RÚSTIC D'ALCÚDIA SEGONS L'AMILLARAMENT DE 1862

TOPÒNIM (AMILLARAMENT DE 1862)	NOMBRE DE VEGADES QUE APAREIX	SUPERFÍCIE TOTAL (QUARTERADES)
La Barraca	1	1,75
La Beleta del Cami de Palma	1	0,25
La Bisbal	1	0,74
La Capella	1	1,24
La Cuarterada de Dalt	1	1,0
La Encapsada, La Escapsada	3	0,79
La Escaprada (?)	1	0,47
Las Erenas	4	3,03
La Figuera Rotja	2	3,67
La Figuera Verdal	3	3,61
La Porta	1	0,21
La Pota	1	0,12
La Severa	1	0,24
La Cova / La Torre	1	5,75
La Truyola	1	3,13
Las Casotas	1	2,86
Las Layasas	1	0,35
Las Lucinas	1	2,22
Las Paumeras	1	1,93
Las Pereras	1	4,10
Las Tiras	1	4,90
Els Putjacons, Butchacons, Mutchacons	3	24,90

Fig. 1. Amillaramiento de Alcúdia, 1862. El llibre conté la Cartilla de Evaluación i els registres de les propietats.

Provincia de los Dolores Ciudad de Alcudia
Partido Judicial de Jura 519 708
Castilla

de regularción e sean cuantas de productos y gastos de las tierras de regadío y secano que se conocen en el terreno jurisdiccional de esta Ciudad segun sus respectivos calidades y cultivos con precision de las circunstancias y utilidades de la ganaderia de todas las de su existencia en el mismo o sobre

<i>Clase de cultivo a que están destinadas las tierras</i>	<i>Arboles</i>		<i>Productos</i>	
	<i>Arboles</i>	<i>Arboles</i>	<i>Arboles</i>	<i>Arboles</i>
<i>Una cuantidad de tierra regadío destinada a herbageo</i>	1 ^o	2000	2000	2000
	2 ^o	2200	1700	2000
	3 ^o	1900	1500	2000
<i>Una cuantidad de tierra secano de cosecha de frutos produccion destinada a trigo cebada y otras semillas</i>	1 ^o	702	602	2000
	2 ^o	621	521	2000
	3 ^o	557	457	1000
		259	216	2000

Fig. 2. Detall de Cartilla de Evaluación.

Núm. del registre Núm. de finca	NOMBRE DE LOS INTERESADOS y objeto de imposición.	EXTENSION superficial		PRODUCTOS			ELIAS		PRODCIO		PARTICIPACION							
		Carpintería	Plantas	Integros	por gastos naturales	impuestos	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.	Ex. en. Ca.				
V.º 160																		
<u>Calvo y Mascare D.ª Rosa</u>																		
109	Por una pieza de tierra (Cala mala ana) con la apte.ª 19.ª																	
	Vino			181 3'	11605	24 52	21 27											
	Cel			23 1'	1987	11 27	230											
102	Por una id. id. en idem. U. Carayal																	
	Vino			310 1'	292		292											
106	Por otra id. id. en id. Hort. don. Patet (de su capax)																	

Fig. 3. Detall de registre de propietari.

Fig. 4. Plano Geométrico del Distrito de Alcúdia. Arxiu Municipal d'Alcúdia.

4. REFERÈNCIES BIBLIOGRÀFIQUES

URECH CIFRE, C. (1869): *Estudio sobre la riqueza territorial de las islas Baleares*. Imprenta de F. Guasp, Palma.

VALERO MARTÍ, G. (2008): “Les possessions d’Alcúdia segons els Estims de 1685”, a *VI Jornades d’Estudis Locals d’Alcúdia*, 2008 (en premsa).

VENTAYOL SUAU, P. (1982): *Historia de Alcúdia*. Tom I. Edició facsímil, Ajuntament d’Alcúdia.